

10.4.2017

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto
valtiovarainministeri@vm.fi

**LAUSUNTO MAAKUNTIEN RAHOITUSTA KOSKEVAN LAKILUONNOKSEN (HE 15/2017)
TÄYDENTÄMISEKSI (VM023:00/2017)**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa koskien maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen HE15/2017 täydentämistä. Lähtökohtaisesti maakuntien rahoitusratkaisu on mietittävä tarkkaan ja siinä on otettava huomioon, sekä alueiden erityispiirteet kuin alueiden taloudellinen toimeliaisuus. Näin voidaan varmistaa se, että saavutettu ratkaisu on sekä monipuolinen että mahdollistaa alueellisen elinvoiman.

Vaikka lausunnossa esitetyt maakunnille siirrettävät, muut kuin SOTE – tehtävät ovat suurimmilta osin perusteltuja on syytä kiinnittää huomiota siihen että kuntien, valtion ja perustettavan maakunnan tehtävien jako määritellään tarkasti. SOTE –tehtävien siirtymisen myötä kuntien vastuulle jäävien tehtävien on oltava aidosti kuntien päätösvallassa eikä näitä tehtäviä ole tarkoituksenmukaista siirtää toimivallan osalta osaksi maakuntaa.

Esityksessä ELY keskusten toiminnan rahoituksesta siirtomäärärahoihin on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei talousarviossa esitetyissä, tietyissä momenteissa mahdollisteta tilannetta, joissa mm. kuntien elinkeinoyhtiöiden toimintaa vaikeutetaan. Tästä syystä on tarkoin mietittävä millaisia työtehtäviä voidaan momenttien kautta lisätä ilman että se vaikuttaa elinkeinoyhtiöiden asemaan tai heikentää kuntien elinvoimaisuutta.

Lausuntopyynnössä esitettyjen kasvupalveluiden määräytymistekijät on myös avattava, jotta saavutetaan läpinäkyvä ja vertailtavissa oleva ratkaisu, minkä tulee perustua laajemmin tilastollisiin tietoihin, jotta haettu määräytymistekijä kestää nykyistä paremman tarkastelun. Kasvupalvelukertomuksessa on huomioitava myös vientituotannon BKT, joka kuvastaa maakunnan toimeliaisuutta, jota lausuntopyynnössä ei ole huomioitu. Nyt lausunnolla esitelty malli perustuu liiaksi lähes staattisiin oloihin, jotka eivät tue alueellisia erityispiirteitä tai mahdollista maakunnan kasvupotentiaalia.

Lausuntopyynnössä esitettiin kattava lista maakuntiin siirtyvistä tehtävistä ja niiden rahoituksesta. Yksittäisistä tehtävistä mm. maatalous ja maaseudun kehittäminen, Kulttuurin edistäminen, yritys, työ ja elinkeinopalveluiden järjestäminen, sekä Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämisen edistäminen, ovat tehtäviä jotka vaikuttavat suuresti kuntien elinvoimaan ja jotka ovat nykyisellään osa kunnissa tehtävää työtä. Tämän vuoksi nämä tehtäväkokonaisuudet

10.4.2017

on avattava tarkasteluun, jotta voidaan varmistua siitä että tehtävänjaot ovat toimivia, luontevia eivätkä kavenna kuntien mahdollisuuksia tarjota paikallisia palveluita.

Rahoituspakettia koskeva lainsäädäntö on kaikinensa kattava, mutta se tarvitsee, sekä tarkennuksia että suoranaista sisällön avaamista. Muussa tapauksessa on lakiluonnoksen perusteella mahdollisuus siihen, että kuntien itsemääräämisoikeus mm. palveluiden järjestämisen ja rahoituksen suhteen kaventuu liikaa. Huomioitavaa on myös maakunnalle kertyvät valtionosuudet joiden kertoimiin tulee huomioida nykyistä paremmin alueen toimeliaisuus. Tähän vastauksena olisi rahoituksen kytkeminen vientituotannon BKT:hen, joka kuvastaa paremmin maakunnan elinvoimaisuutta.

PELLON KUNNANHALLITUS

Risto Kuusijärvi
Kunnanhallituksen pj.

Tuomas Mathlein
Vs. elinvoimajohtaja